

ONTDEK DE STAD EN DE MOOISTE PLEKJES IN DE OMGEVING

⦿ Top 10 selectie & insider tips

Verrassende ⦿ wandeltochten en autotochten

⦿ Inclusief gedetailleerde kaarten en uitgebreide plattegronden

Duidelijke ⦿ indeling op kleur

WAT & HOE

BELGIË

STAD & STREEK

**Insider tips,
hoogtepunten
& INCLUSIEF
KAARTEN**

Voor aankomst

Afhankelijk van je eindbestemming kun je België meestal in enkele uren tot een halve dag per auto of trein bereiken. Gemeten vanaf Utrecht varieert de afstand van zo'n 125 kilometer (Antwerpen) tot ruim 325 kilometer (Bouillon). De snelwegen en spoorverbindingen zijn prima en doorgaans vrij rustig. Wel moet je rond Antwerpen, Brussel en Luik rekening houden met files.

Reiswijze

De **auto** is het beste vervoermiddel om door België te reizen. Je kunt er overal het snelst mee komen, onderweg over kleine en mooie wegen reizen en rustige plekjes opzoeken. Een goede tweede is de **trein**. Met intercity's, sneltreinen, stoptreinen en de bus kom je eenvoudig en snel op vele plaatsen, maar ben je ter plekke wel minder vrij in je bewegingen. Ook kun je niet overal komen met het openbaar vervoer. Zeker in het dunner bevolkte (zuid)oosten van het land is het treinstation of de bushalte soms een paar kilometer verwijderd van een bestemming. Maak je uitsluitend een **stedentrip**, dan is reizen per trein altijd de beste optie. Je arriveert dan in of vlak bij het centrum, kunt ter plekke verder met de tram, bus of metro (of per fiets) en hoeft niet te zoeken naar een parkeerplaats.

Handige hulpmiddelen

De Belgische bewegwijzering verdient niet altijd een schoonheidsprijs. Ze verschilt per regio en kan soms echt tot hoofdbrekens leiden. **Navigatie** in de auto geeft daarom veel rust en zekerheid. Met een Benelux-pakket of de routeplanner van Google Maps kom je doorgaans moeiteloos op de meest afgelegen adressen. Geen navigatie of internet aan boord? Plan je reis vooraf met een routeplanner. Een goede planner is die van de ANWB: route.anwb.nl/routeplanner. Houd daarnaast de (voor leden gratis) **ANWB-kaart** Frankrijk-België-Luxemburg bij de hand, dan heb je onderweg een goed overzicht van de hoofdwegen en de afstanden. Ter plekke is de **ANWB-wegenkaart België en Luxemburg** een prettige wegwijzer.

Reis je per trein naar België? Bij de **NS** kun je de internationale treinreis plannen op www.nsinternational.nl. Voor de meeste bestemmingen in België zijn tickets online te koop. Op de website van **NMBS** (www.belgianrail.be) kun je reisadviezen krijgen voor reizen in België zelf en tickets online kopen. Ter plekke moet je je weg vinden met de kaart en de vertrekstaten op de stations. Ook kun je altijd informatie opvragen bij het loket.

Auto huren

Bekende autoverhuurbedrijven als Avis, Hertz, Budget en Europcar hebben vestigingen in België. Zie het overzicht van verhuurbedrijven op pagina 190.

Feestdagen

België viert de volgende feestdagen. Op die dagen zijn veel mensen vrij en zijn openbare instellingen over het algemeen gesloten:

- 1 januari
- paasmaandag
- 1 mei – Dag van de Arbeid
- Hemelvaartsdag
- pinkstermaandag
- 11 juli – feestdag Vlaanderen
- 21 juli – nationale feestdag
- 15 augustus – Maria-Tenhemel-opneming
- 27 september – feestdag Wallonië
- 1 november – Allerheiligen
- 11 november – wapenstilstand
- 25 december – Kerstmis

Vervoer

België heeft een prima netwerk van snelwegen en provinciale wegen. Het is er doorgaans rustiger dan in Nederland. Rond de grote steden is het wel vaak druk (zeker tijdens de spits). En op zomerse weekend- en feestdagen kan het erg druk zijn op de wegen naar de kust, rond pretparken en evenementen. Reizen met het openbaar vervoer is een goed alternatief, zeker als je de reis grotendeels per intercitytrein kunt afleggen. Moet je overstappen of per bus verder reizen, dan ben je vaak wel wat langer onderweg dan met de auto.

Parkeren

Hoewel veel grote steden **autoluwe** centra en **autovrije** straten hebben, kun je in kleinere steden vaak parkeren tot op de Grote Markt/Grand Place. Kijk wel even op de borden wanneer het marktdag is of wanneer het plein autovrij moet worden gemaakt voor een evenement. Langdurig parkeren wordt op straat doorgaans ontmoedigd. In de blauwe zones mag je met een **parkeerschijf** gratis tussen 30 minuten en twee uur blijven staan. Bij betaald parkeren kun je in de parkeerautomaat tot maximaal twee uur betalen. Blijf je langer, volg dan de borden en laat je auto achter op een parkeerterrein of in een parkeergarage. Let op: soms is het parkeren op de markt gratis gedurende de lunchtijd.

Plaatsnamen

Soms heel verwarrend: bekende plaatsnamen worden langs de weg 'ineens' in een andere taal weergegeven. Een lijstje van de grotere steden:

- Anvers – Antwerpen
- Bastogne – Bastenaken
- Bruges – Brugge
- Bruxelles – Brussel
- Courtrai – Kortrijk
- Gand – Gent
- Liège – Luik
- Louvain – Leuven
- Malines – Mechelen
- Mons – Bergen
- Namur – Namen
- Nivelles – Nijvel
- Ostende – Oostende
- Saint-Trond – Sint-Truiden
- Tongres – Tongeren
- Tournai – Doornik
- Ypres – Ieper

Autopech

Ben je lid van de Wegenwacht, met dekking in het buitenland, bel dan het telefoonnummer dat op je lidmaatschapskaart staat: (+31) 70 31 41 414. De ANWB zorgt dat de hulpdienst van de Belgische zusterbond naar je toe komt.

Kortingskaarten op het spoor

Er zijn diverse kortingsmogelijkheden waarmee je een rondreis door België per trein goedkoper kunt maken. Enkele voorbeelden: **Rail Pass** (tien enkele reizen tussen twee Belgische treinstations naar keuze. De pas is een jaar geldig en staat niet op naam. Handig en goedkoop voor grotere afstanden). Leg je vooral korte afstanden af, kies dan voor een **Key Card** (tien enkele reizen in de regio). Met **B-dagtrips** kun je treinreizen combineren met bijvoorbeeld fietshuur. Op de site van de Belgische Spoorwegen (NMBS in Vlaanderen, SNCB in Wallonië) vind je een overzicht van de mogelijkheden en actuele prijzen: www.belgianrail.be

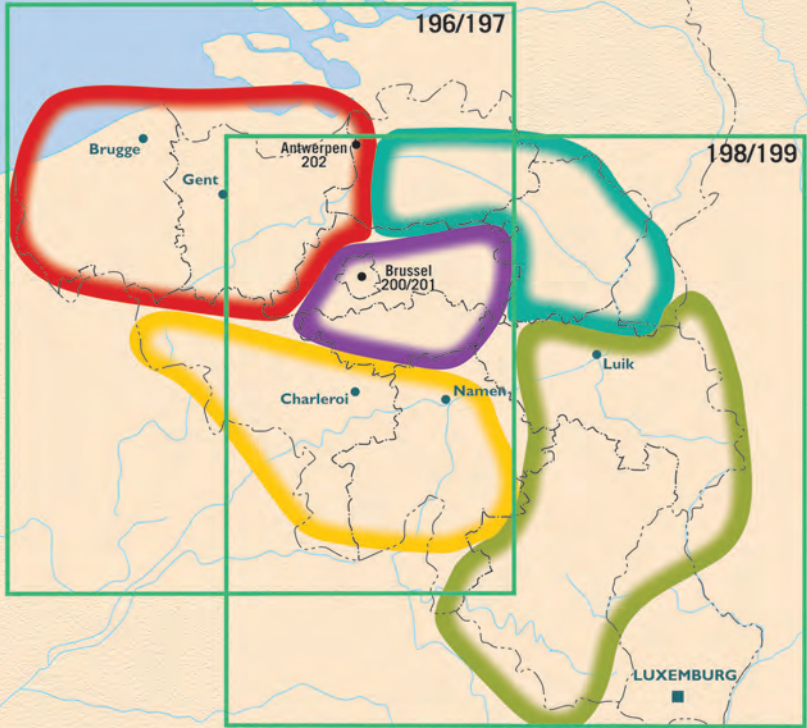
Per bus, tram of metro

Reizen per bus is in België een goede manier om op plaatsen te komen waar geen treinstation is. In Vlaanderen verzorgt De Lijn (www.delijn.be) het busvervoer. In Wallonië reis je met TEC (www.infotec.be). Het openbaar vervoer in Brussel wordt verzorgd door MIVB/STIB (www.mivb.be).

AMSTERDAM

Kaarten

Regionale kaarten

- Internationale grenzen
- Provinciegrenzen
- Autosnelweg
- Hoofdweg
- Andere wegen
- Bos
- Bebouwde kom/Stad
- o Plaats
- Interessante bezienswaardigheid

Stadsplattegrond

- Hoofdweg
- Andere weg
- Belangrijk gebouw
- Interessante bezienswaardigheid

A

B

C

196

5

4

3

2

1

Zeebrugge
Knokke-Heist
Blankenberge
De kust
Lissewege
Damme
Brugge
Middelkerke
Oostende
Zedelgem
Beernem
Koksijde
Veurne
Ichtegem
Torhout
Wingene
Aalter
Diksmuide
Kortemark
Tielt
Nevele
Leiestreek
Roeselare
Meulebeke
Waregem
De slagvelden van de 'Grote Oorlog'
Rumbeke
Moorslede
Kortrijk
Heule
Deerlijk
Oudenaarde
Poperinge
Menen
Comines-Warneton
Zwevegem
Ronse
Tourcoing
Mouscron
LILLE
Roubaix
Doornik
Fraznas-le-Anvaing
Leuze-en-Hainaut
Béthune
Lens
Arras
Douai
Valenciennes
AMIENS
Saint-Quentin

Vi
Assen
Eeklo
Oost
Nazareth
H
Bernis

Middelburg

Even oriënteren

Westelijk Vlaanderen is een afwisselende en groene regio. Je vindt er populaire steden als Gent en Brugge, maar ook minder bekende pareltjes als Damme en Poperinge. Langs de volgebouwde kust is het soms even zoeken naar 'groen', maar in het achterland ligt het voor het oprapen, in de Leiestreek en de Vlaamse Ardennen bijvoorbeeld. Indrukwekkend is de herinnering aan de 'Grote Oorlog' rond Ieper.

Gent en Brugge: de een een levendige studentenstad, de ander bijna een openluchtmuseum. En altijd is de Vlaamse kust dichtbij. Hier spat het strandplezier van de badgasten af en vind je, als je even zoekt, pareltjes uit de belle époque.

Het achterland van Brugge herbergt enkele bijzondere en minder bekende plaatsen: het witgekalkte Lissewege en Damme, de stad van Tijn Uilenspiegel. Rustig en groen is het in het Meetjesland, spannend in het door de Antwerpse haven bedreigde Doel.

Via de romantische Leiestreek trek je naar het heuvelachtige zuidoosten, waar het 'vlakke land' van Jacques Brel plaatsmaakt voor de Vlaamse Ardennen. Historische steden als Oudenaarde, Kortrijk, Veurne en Poperinge vormen de opmaat tot de slagvelden van de Eerste Wereldoorlog. Erg ingrijpend voor de Belgen, voor ons zeer indrukwekkend.

Strandhuisjes rijgen zich aaneen langs de kust

Verder ontdekken

- 2** Lissewege ▶ 51
- 3** Damme ▶ 51
- 5** Het Meetjesland ▶ 52
- 6** Doel ▶ 52
- 8** Leiestreek ▶ 52
- 9** Oudenaarde ▶ 53
- 10** Geraardsbergen/Vlaamse Ardennen ▶ 54
- 11** Kortrijk ▶ 54
- 13** Poperinge ▶ 55
- 14** Veurne ▶ 55

★ Hoogtepunten

- 1** De Kust ▶ 36
- 4** Brugge ▶ 40
- 7** Gent ▶ 43
- 12** De slagvelden van de 'Grote Oorlog' ▶ 47

Een VEELBEWOGEN land

België is een zelfstandig koninkrijk, maar kent een woelig verleden met steeds andere overheersers. Van de Romeinen tot de Nederlanders. Toch werd het ook met een eigen koning zelden voor lange tijd rustig in het land. Tot op de dag van vandaag verdeelt de taalkwestie de Walen en de Vlamingen.

Door zijn centrale ligging in Europa en de directe toegang tot zee was België altijd een bloeiend handelsgebied én een gewilde regio om te overheersen. De eerste in de geschiedenis van wie bekend is dat hij de 'Belgae' bestuurde, was **Julius Caesar**. Hij dwong de woeste Galliërs in het keurslijf van de Romeinse provincie Gallia Belgica. Honderden jaren later, na de dood van **Karel de Grote** (814), werd België voor het eerst in tweeën gedeeld. Het deel westelijk van de Schelde kwam onder West-Francië en het oosten onder Midden-Francië.

Vlaamse steden waren vanaf 1100 welvarende centra van textielnijverheid. Fraaie marktpleinen, stadhuizen en belforten straalden de koopmanstrots uit. In 1302 ontstond de eerste frictie tussen Frans- en Nederlandstaligen. Het leger van de Fransgezinde aristocratie, die via de Franse koning veel macht naar zich had toetrokken, werd tijdens de **Guldensporenslag** bij Kortrijk door Vlaamse opstandelingen in de pan gehakt. De onderlinge spanning bleef bestaan, al ageerde men tijdens de eeuwen erna vooral tegen vreemde overheersers. De hertog van Bourgondië werd in 1384 graaf van Vlaanderen en breidde zijn gebied snel uit. Dat deed de Lage Landen in economisch opzicht geen kwaad, ook niet toen het gebied door overerving en huwelijk onder het

FRANS OF NEDERLANDS

Over het algemeen merk je als toerist weinig van de Belgische taalkwestie. Op de volgende plekken vang je er een glimp van op:

In Flanders Fields Museum ► 47-50

Museum Kortrijk 1302 ► 54

De Voerstreek ► 77

Leuven/Louvain-la-Neuve ► 101

Huis Habsburg kwam te vallen. In 1516 kreeg een groot deel van Europa zelfs een Habsburgse keizer die was geboren in Gent: **Karel V**.

Onder Karels zoon, Filips II, beleefden de Nederlanden zware tijden. De reformatie won terrein en onder aanvoering van **Willem van Oranje** keerde het protestantse noordelijk deel zich tegen Filips en het katholieke zuiden. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) dreven Noord- en Zuid-Nederland uit elkaar. Bij de Vrede van Münster werd de onafhankelijkheid van het noorden erkend en gingen het huidige België en Luxemburg door als de **Spaanse Nederlanden**. Opnieuw werd het gebied bevochten en beurtelings overheerst door Fransen, Oostenrijkers en opnieuw de Fransen onder Napoleon. Tussen 1815 en 1831 behoorde België tot het Koninkrijk der Nederlanden (► 8), maar met de kroning van de Duitse prins Leopold van Saksen-Coburg en Gotha werd België een **onafhankelijk koninkrijk**.

Het samengaan in één natie heeft niet gezorgd voor vrede tussen de

Belgische krantentaal: Nederlands of Frans

IN DE OORLOG

De centrale ligging van België in Europa zorgde er mede voor dat het land tijdens de drie laatste grote Europese schermutselingen het centrale slagveld vormde. Over deze slagvelden en offensieven lees je meer in de volgende items:

- De Slag bij Waterloo ► 98
- De Eerste Wereldoorlog ► 47
- De Tweede Wereldoorlog ► 164

Walen en Vlamingen. De Franse superioriteit bleef de Vlaming dwarszitten. Het succes van de industriële revolutie in Wallonië maakte dat gevoel er niet beter op. Het Frans is de taal van de elite, ook al werd Vlaanderen in de loop van de 20e eeuw het welvarende deel van de natie. België is nu een **federale staat** met drie gewesten: Vlaanderen, Wallonië en het tweetalige Brussel. De ligging van het land, in het hart van Europa, werd in 1958 officieel bevestigd: Brussel is de hoofdstad van de Europese Unie.

De Leeuw van Waterloo, eerbetoon aan een Nederlandse koning

1 Vlaanderen: het Brugse Ommeland

Fietstocht

Waar tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) de grens tussen 'Staats' en 'Paaps' lag en Tijl Uilenspiegel zijn streken withaalde, zie je nu het mooie vlakke land van Vlaanderen. De tijd lijkt er te hebben stilgestaan. Fraaie dorpsaanzichten, witte hoeses in het veld en weilanden met koeien. Langs de Damse Vaart en door het achterland maak je een ontspannen fietstocht, met onderweg veel horeca en picknickplekjes.

De route gaat van start bij de brug over de Damse Vaart in het historische stadje Damme (► 51). Je begint bij knooppunt 6 van het fiets-

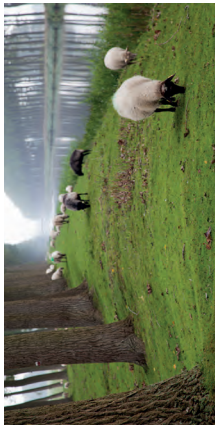
FIETSEN HUREN

De Dienst voor Toerisme verhuurt fietsen, per halve of hele dag (Jacob van Maerlantstraat 3, 050-288610; www.toerismedamme.be). Verderop in de straat kun je op nummer 2 ook terecht bij Tijl en Nele (niet op vrijdag).

AFSTAND 26 km

DUUR 3-4 uur (inclusief stops)

BEGIN- EN EINDPUNT Brug over de Damse Vaart, Kerkstraat, Damme 196 C4

Schapen grazen langs de Damse Vaart

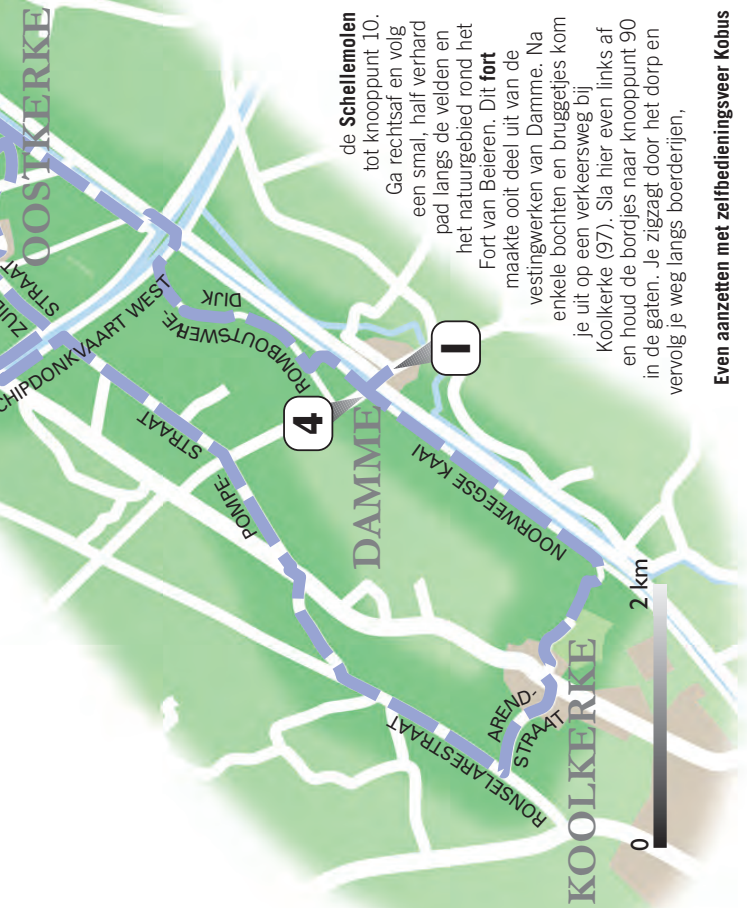
1-2 Steek de Damse Vaart over en sla links af (Noorweegse Kaai). Volg dit fietspad langs het water en

3

netwerk Brugse Ommeland-Noord. De cijfers tussen haakjes in de nu volgende routebeschrijving verwijzen naar enkele knooppunten die je onderweg op bordjes ziet staan. Een handig geheugensteuntje!

2

EVEN RUSTEN

De route is bezaaid met cafés en restaurants. Aan de rand van Oostkerke passeer je het wat chique wegrestaurant In de Groene Wandeling. Gemoeidelijker is eetcafé De Knotwilg in het dorp zelf. Heb je later tijdens je fietstocht nog meer trek? Langs de Damse Vaart in Hoeke kun je heerlijke koffie met een wafel of een streekbierje bestellen. Na afloop van de tocht is er in Damme volop keuze, bijvoorbeeld bij Tante Marie (► 58).

de **Schellemlen**
tot knooppunt 10.

Ga rechtsaf en volg een smal, half verhard pad langs de velden en het natuurgebied rond het Fort van Beieren. Dit **fort** maakte ooit deel uit van de vestingwerken van Damme. Na enkele bochten en bruggetjes kom je uit op een verkeersweg bij

Koolkerke (97). Sla hier even links af en houd de bordjes naar knooppunt 90 in de gaten. Je zigzagt door het dorp en vervolg je weg langs boerderijen,

Even aanzetten met zelfbedieningsveer Kobus

In zes dagen

De provincies West- en Oost-Vlaanderen zijn niet groot in kilometers, maar hebben een flink aanbod aan bijzondere plaatsen en regio's. Wil je alle hoogtepunten bezoeken, enkele Verder ontdekken-attracties aandoen en ook tijd overhouden voor het strand, wandelingen en/of fietstochten, trek dan zes dagen uit voor deze regio. Wil je niets missen en volop tijd hebben voor ontspanning én sportieve activiteit, kom dan voor acht of negen dagen.

Dag 1

Heerlijk een dagje naar **1 De kust** (boven, ► 36)! De ideale manier om je te verplaatsen: reis met de kusttram. Neem een kijkje in het belle-époque dorp De Haan, wandel over de Zeedijk van Oostende en kijk rond op de plek waar Maurits van Oranje in 1600 de Slag bij Nieuwpoort won. Zin in een strandwandeling? Wandel van Wenduine naar De Haan. Teruglopen hoeft niet, neem gewoon de tram. Blijf overnachten en geniet van een mooie zonsopgang.

Dag 2

's Ochtends

Rijd na het ontbijt naar **4 Brugge** (► 40). Onderweg kun je een bezoek brengen aan het prachtige **2 Lissewege** (► 51) en/of **3 Damme** (► 51).

's Middags

De rest van de dag heb je de tijd om Brugge te leren kennen. Bezoek een museum, wandel door de stad en vergeet niet wat winkels te bezoeken waar je kant of pralines kunt kopen. Wil je ook het begijnhof bezoeken? Ga dan op tijd, want de poort sluit vroeg. Overnacht in Brugge.

Dag 3

5 Het Meetjesland (► 52) en **6 Doel** (► 52) liggen bijna in Nederland. Ze zijn beide de moeite van een kleine omweg waard. Reis door naar de schitterende studentenstad **7 Gent** (► 43). Ga lekker lunchen in een restaurant aan het water en maak een wandeling of boottocht door het historisch centrum. Het is hier altijd erg relaxed. Neem voor twee nachten je intrek in de stad.

Dag 4

's Ochtends

Begin je dag met een bezoek aan de Sint-Baafskathedraal en het beroemde schilderij van de aanbidding van het Lam Gods. Neem daarna een kijkje in een van de drie begijnhoven of bezoek een van de boeiende musea.

's Middags

Wil je nog meer musea bezoeken, trek daar dan de middag voor uit. Heb je zin in natuur, ga dan de stad uit en bezoek de **8 Leiestreek** (► 52). Wandel of fiets langs de rivier of neem een kijkje in een van de mooie dorpjes. Ga terug naar Gent voor je overnachting.

Dag 5

Rijd vandaag naar Westhoek, de relatief onbekende maar o zo mooie grensstreek met Frankrijk. Onderweg zijn er genoeg plekken om te stoppen voor een (stads)wandeling, terrasbezoek of lunch. Op je route kunnen liggen:

9 Oudenaarde (► 53), **10 Geraardsbergen/Vlaamse Ardennen** (► 54) en/of **11 Kortrijk** (► 54). Neem aan het eind van de middag je intrek in Ieper.

's Avonds

Elke avond om 20 uur schalt de 'Last Post' door de Menenpoort in Ieper, ter herinnering aan de gevallen van de Eerste Wereldoorlog. Heel indrukwekkend, mis het niet.

Dag 6

Maak vandaag een tocht langs **12 De slagvelden van de 'Grote Oorlog'** (rechts, ► 47). Begin in Ieper met het In Flanders Fields Museum en rijd vervolgens langs enkele andere herinneringsplekken. Ook in **13 Poperinge** (► 55) en **14 Veurne** (► 55) vind je herinneringen aan de oorlog. Deze mooie stadjes hebben daarnaast diverse andere bezienswaardigheden.

BELGIË

- Duidelijke indeling op kleur
  - Uitgebreide plattegronden en gedetailleerde kaarten
  - Verrassende wandeltochten
  - Top 10 hoogtepunten
- België heeft charmante steden als Brugge, Gent en Antwerpen, de groene Ardennen, maar ook een mooie kust met romantische belle-époquehuizen, en steden met een ruig randje als Luik en Charleroi. En het is een fijn land voor fietsers en wandelaars, lekkerbekken en bierdrinkers.

www.watenhoe.nl

NUR 512

9 789021 569284

VOOR ELKE REIZIGER DE JUISTE GIDS

STAD & STREEK

Een complete gids voor een vakantie waarmee je zowel de steden als de mooiste plekjes in de omgeving kunt ontdekken.

HOOGTEPUNTEN

Een compactere gids met de belangrijkste insider tips en 'must see' plekken van een regio.

STEDENTRIP

Een handzame gids met alle hoogtepunten en plattegronden voor als je graag alleen een stad bezoekt.

TAALGIDS

Onmisbaar voor als je een taal probeert te begrijpen en te gebruiken.

